

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio prima. Vtrum persona diuina posset assumere naturam
irrationalem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

AD Primum argumentum in oppositum dicendum quod possibilitas unionis plurium naturarum in eodem supposito non est secundum maiorem convenientiam in natura cum videamus quod materia & forma, substantia & accidens concurrant in vnum suppositum naturaliter, non autem duae materiae, nec duae formae, nec duae substantiae cōplete, sed secundum proportionem dependentiae & subsistentiae terminantis dependentiam. Et quia in supposito diuino est subsistentia nata terminare omnem dependentiam supernaturalem, non autem in supposito creato propter rationes prius dictas. Ideo creatura quaecumque potest existere in supposito diuino, non autem in creato nisi in proprio.

10 Ad secundum cum dicitur quod persona diuina non est terminus vel extremum assumptionis ratione essentiae, sed ratione proprietatis personalis quae non importat formaliter aliquam perfectionem. Dicendum quod non est verum, nam sicut patuit in praecedenti questione, prima ratio unionis naturae humanae cum persona diuina est per se subsistentia personae diuinae per quam potest terminare dependentiam naturae assumptae, illam autem per se subsistentiam habet ratione naturae, vel essentiae, & non ratione proprietatis personalis (ut probatum fuit) essentia autem diuina continet omnem perfectionem naturae cuiuscumque, & cuiuslibet subsistentiae suppositivae propter quod infantia contra maiorem illius rationis non est bona.

11 Quod autem dicitur contra maiorem quod perfectio formalis quae est perfectio simpliciter est tota in creatura superiore respectu inferioris, verum est de perfectione naturae, non autem de perfectione subsistentiae suppositivae. Haec enim est aequae perfecta in creatura inferiore sicut in creatura superiore, sicut e contrario imperfectio dependentiae est tanta in accidente superioris naturae puta in intelligere sicut in accidente inferioris naturae puta in albedine, propter quod cum ratio terminandi dependentiam naturae assumptibilis sit per se subsistentia assumptivae, & haec non est potior in natura creata superiore quam inferiore, nec ea formaliter vel virtualiter continet sicut nec e converso. Ideo una non potest substantiari in alia. Quod verò additur quod perfectio virtualis reducitur ad aliquod genus causae, & quod omnis causalitas communis est omnibus personis, concedatur. Et cum dicitur quod illud quod est commune non requiritur ad terminum vel extremum unionis. Dicendum quod falsum est, sed in illo non completur sed in proprio, ratione cuius sit unio cum una persona, & non cum omnibus quantum ad personalitatem.

12 Argumentum alterius partis quantum sit ad conclusionem nostram tam multipliciter deficit. Primo quia principium actionis & terminus non sic correspondent quod idem numero vel specie sit principium & terminus nisi in actione uniuoca quae nunquam est Dei respectu creature, sicut est illa de qua quaeritur. Secundo, quia principium talis actionis est tota trinitas secundum illud quod est commune cuiuslibet personae, & ideo si argumentum procederet concluderetur quod non posset fieri unio naturae assumptibilis nisi cum tota trinitate. Tertio, quia terminus assumptionis non est suppositum, sed esse unitum vel ipsa unio, quia terminus actionis non praecedit actionem, sed sequitur cum per eam acquiratur, suppositum autem cui sit unio praecedit actionem assumptionis, ideo &c.

Sententia huius distinctionis. II.
in generali & speciali.

ET quia in homine. Superius determinauit Magister de incarnatione ex parte personae assumptivae. Hic determinat de ipsa ex parte naturae assumptivae. Et diuiditur in tres. Primo ostendit quid sit assumptum. Secundo quale fuit quod assumptum est. Et tertio quo agere factum fuerit id quod assumptum est. Secunda distinctio. 3. ibi, quaeritur etiam de incarnatione verbi. Tertia distinctio. 4. ibi, Cum verò incarnatio. Prima est principalis lectio. Et diuiditur in duas. Primo ostendit quid sit assumptum quia natura humana integra ex suis partibus coniunctis. In secunda determinat ordinem assumptionis. Secunda ibi, assumptum igitur filius dei. Et ista diuiditur in duas. Primo ostendit ordinem naturae. Secundo ordinem temporis. Secunda ibi, si autem quaeritur utrum verbum. Haec est diuisio & sententia lectionis in generali.

2 IN Speciali sic procedit, & primo proponit quod quia primus homo totam naturam humanam corruerat (sicut licet corpus & anima) ideo filius dei carnem & animam assumpsit ut tota curaret & sanctificaret. In Christo enim est una persona & duae substantiae, scilicet diuina & humana, ergo se habuit humanam, habuit unionem animae & corporis, quia nomine humanitatis anima & corpus intelligitur. Postea verò excludit errorem quorundam dicentium quod filius dei carnem humanam vel humanitatem non assumpsit, sed secundum quosdam proprietatem siue habitum nomine humanitatis intelligentes non substantiam, sed proprietatem quandam qua homo nominatur, occasionem fumentes ex dictis Damasceni. qui dicit quod in domino Iesu Christo non est commune speciem accipere, ex quo videtur quod non assumpsit verum corpus & animam ad inuicem coniuncta, quia sic fuisset eiusdem & communis speciei cum aliis. Sed istud non valet, quia intentio Ioannis Damasceni non fuit quod Christus non verum assumpsit corpus & animam ad inuicem unita, sed fuit intentio sua quod Christus prout nominat suppositum constitutus non in humanitate (sicut Platonici posuerunt ideam hominis) sed in singulari constitutum ex hoc corpore & hac anima quae cum diuinitate non habet communem speciem cum quocumque alio supposito. Deinde dicit quod filius dei assumpsit carnem & animam, & omnem proprietatem ipsum decentem. Praeterea dicit quod quantum utrumque (scilicet corpus & animam assumpsit) tamen assumpsit carnem mediante anima, quia tantae simplicitatis est diuina natura quod non debuit immediate uniri carni de limo formatae, sed mediante spiritu creato (scilicet anima) quae quidem unio ab intellectu humano inuestigari non potest. Nec corpus phantasticum, sed corpus verum de muliere natum assumpsit quod quidam haeretici negant, unde error eorum patet per simile de radio solis. Vltimo dicit quod Christus carne simul tempore & anima assumpsit, & quod non fuit caro prius concepta quam deo unita, &c.

QUESTIO PRIMA.

Vtrum una persona diuina possit assumere naturam irrationalem.

Thomae 3. p. q. 4. ar. 1. Henrici quodlibet 13. q. 5.

Circa secundam distinctionem primo quaeritur, utrum persona diuina possit assumere naturam irrationalem. Et videtur quod non, quia infima natura non est capax supremi doni, quanto enim natura est nobilior tanto est capax potioris doni. Sed supremum donum naturae creatae communicatum, & etiam communicabile videtur esse assumptio a persona diuina, ergo creatura irrationalis quae est infima, non est huius doni capax.

2 Item assumptio terminatur ad unitatem personae, sed creatura irrationalis non est capax personalitatis, quia secundum Boetium, persona est rationalis naturae indiuiduae substantia, ergo creatura irrationalis non est assumptibilis.

3 Item si creatura irrationalis esset assumptibilis, videretur perfectius diuinae naturae quam natura rationalis, sed hoc est inconueniens, ergo & primum. Probatio consequentiae, quia si lapis assumeretur, non solum esset verum dicere quod lapis esset deus, sed etiam quod quaelibet pars lapidis esset deus, quia si verum est dicere quod lapis est deus, & quaelibet pars lapidis est lapis, consequens est quod quaelibet pars lapidis esset deus, sed per assumptionem naturae rationalis pura humanitatis, licet sit verum dicere quod homo sit deus, non tamen quod quaelibet pars hominis sit deus, puta pes vel manus, quare &c.

4 IN CONTRARIUM arguitur, quia si Deus manens infinita virtutis, non esset intellectualis, nec per consequens persona, nihilominus posset assumere naturam irrationalem in unitatem suppositi, sed per hoc quod est intellectualis, nihil deperit ei de perfectione potentiae & infinitatis, ergo sicut posset tunc assumere naturam irrationalem, sic & nunc.

5 Item

Item Augustinus de vera religione dicit qd Christus non assumptus corpus, vt ostenderet se visibilem, sed assumptus verum corpus hominis propter alium finem, quia illud, scilicet ostendere se visibilem, potuisset facere in corpore aere, assumendo illud: & constat quod aer est creatura irrationalis, quam tamen innuit Augustinus posse assumi, quare &c.

RESPONSIO. Circa istam questionem est duplex opinio. Prima aliquorum dicentium qd persona diuina non potest assumere aliquam naturam irrationalem, quod probant sic, Illa natura non est assumptibilis in vnitatem personae diuinae, cuius nulla potentia est eleuabilis ad visionem & fruitionem diuinae essentiae, sed natura irrationalis est huiusmodi, quia nulla eius potentia est eleuabilis ad videndum deum, & fruendum eo, ergo natura irrationalis non est assumptibilis. Minor de se patet. Sed maior probatur tripliciter. Primo sic, sicut se habet esse naturale ad posse naturale: sic esse supernaturale ad posse supernaturale, sed nulla virtute fieri potest, qd aliqua creatura habeat esse naturale, quin habeat aliquod posse naturale, ergo nulla virtute fieri potest, qd aliqua natura habeat esse supernaturale, & non habeat aliquod posse supernaturale. Sed per assumptionem fit qd natura assumpta habeat esse diuinum supernaturale, ergo per eandem fit qd habeat posse diuinum & supernaturale: tale autem posse, est ad visionem & fruitionem, quare &c.

Secundo sic, cui non potest comunicari minus, nec maius, sed minus est videre deum, & frui deo, qd assumi ad vnitatem suppositi vel personae diuinae, vt patet per Aug. super illud Ioannis. i. Verbum caro factum: vbi dicit qd quia Euangelista praemisit, quod dedit eis potestatem filios dei fieri: ne homo miraretur & discrederet, subiungit quasi maius: & verbum caro factum est. Ex quo videtur quod maius sit naturam eleuari ad vnitatem suppositi diuini, quam potentiam eleuari ad visionem & fruitionem dei, ergo illa natura non potest eleuari ad virtutem diuinae personae, cuius potentia non potest eleuari ad visionem & fruitionem diuinae essentiae.

Tertio sic, si aliqua creatura posset assumi, cuius potentia non posset eleuari, fortiori ratione posset assumi creatura eleuabilis absq; eo quod actu eleuaretur: sed creatura rationalis, cuius potentia est eleuabilis ad visionem & fruitionem dei non potest assumi nisi potentia eius actu eleuetur, ergo multo minus potest assumi creatura irrationalis, cuius nulla potentia est eleuabilis. Minor probatur, quia si natura rationalis posset assumi non eleuatis suis potentiis cui ipsa sit manes, sit peccabilis, sequeretur qd persona diuina assumens tale naturam posset peccare, quod est inconueniens, & multis videtur impossibile.

Quicquid sit de conclusione, rationes tamen istae non valent, concessa enim minore principalis rationis quae de se nota est. Dicendum est ad maiorem per interemptionem, non enim oportet qd illa natura sola sit assumptibilis ad vnitatem personae diuinae, cuius aliqua potentia eleuabilis est ad visionem & fruitionem dei. Et ad primam probationem eius respondendum est, cum dicitur qd sicut se habet esse naturale ad posse naturale, &c. concedatur, sed cum dicitur qd natura assumpta per assumptionem habeat esse diuinum & supernaturale. Dicendum qd falsum est. Natura enim assumpta nulla esse intrinsecum sibi habet, quod non habuisset si sibi fuisset derelicta, & haberet si sibi relinqueretur: sed per assumptionem fit qd suum esse naturale & intrinsecum habeat in supposito diuino, & eodem modo potentia naturae assumptae non debet habere aliam operationem, qd naturalem ex vi assumptionis, sed illam habet in supposito diuino, ita vt dicatur esse illius suppositi tanq; operantis. Quod autem per assumptionem natura assumpta non acquirat esse supernaturale, cui correspondeat in potentia posse supernaturale, quale ponunt (scilicet vt possit in visionem & fruitionem essentiae diuinae) patet, quia esse & posse sibi correspondentia sic se habent, quod potentia nunquam potest in actum operationis suae, nisi natura habeat actu esse, sicut videmus in naturalibus, ex quibus ipsi similitudinem sumunt. Nulla enim res potest habere operationem naturalem, nisi habeat esse naturale: si ergo posse in visionem diuinae essentiae correspondeat esse assumpto, impossibile

est qd aliqua creatura videret Deum per essentiam, nisi esset actu assumpta a persona diuina, quod est manifeste falsum & erroneum. Itē si eleuata essentia ad esse diuinum per assumptionem necesse sit potentia eleuari ad posse in diuinam operationem, non solum oporteret qd vna potentia eleuaretur ad tale posse, sed oēs potentiae illius naturae, quia non ponitur eleuatio potentiae ad tale posse, nisi propter eleuationem essentiae ad tale esse. Omnes autē potentiae supponunt naturam, & in ipsa fundantur: ergo ea eleuata oēs eleuantur: hoc autē est falsum, tunc quia natura humana non esset assumptibilis, quia non oēs potentiae eius sunt eleuabiles ad visionem & fruitionem diuinam: sed solum intellectus & voluntas eleuantur. Eleuantur ergo potentia & essentia proportionabiliter, quia sicut non eleuat essentia, vt habeat intrinsecum, & inherenter aliquid esse qd prius non habebat, sed solum vt sit altioris suppositi, sic eleuatur potentia, non vt habeat aliquid quod posse qd prius non habebat, vel aliquem actum, sed quia ipsa & actus eius fiunt altioris suppositi, tanquam operantis.

Ad secundam probationem dicendum qd non oportet, quod maius non possit comunicari ei cui non potest comunicari minus, nisi maius & minus sint eiusdem rationis, vel saltem minus includatur in maiori, sicut minus est volare, qd intelligere: & tamen homo qui potest intelligere, non potest volare: eleuatio autem potentiae ad fruitionem & visionem diuinam, & eleuatio naturae ad vnitatem diuinae personae non sunt eiusdem rationis, vt de se patet, nec vnus includitur in altero, sicut probatum fuit, sunt enim separabilia, quare &c. Vel potest dici ad minorem per interemptionem, quia assumi in vnitatem diuinae personae non est maius, accipiendo maius pro meliore & digniore, qd videre deum, & frui deo: sicut enim melius est deum mente concipere, qd carne si haec ad inuicem separantur (vt dicitur in libro de sancta virginitate) pari ratione melius est & dignius videre deum per essentiam, qd vniri deo per subsistentiam, si haec ad inuicem separantur, & quod dicit Aug. super Ioan. i. non sic accipiendum est quasi melius & dignius sit assumi, qd filium dei fieri, sed quia maior dignatio ostensa est in vno qd in alio: & ideo dato illo datur confidentia de alio, vel dato qd esset maius assumi, qd filium dei fieri in natura, quae est capax vtriusq; puta in homine, in quo proposito loquitur beatus Aug. tamen in creatura, quae non est capax diuinae filiationis (vt est creatura irrationalis) maius esset filium dei fieri, qd assumi, quia prima implicat contradictionem, secundum autem non. Prima tamen responsio melior est.

Ad tertiam probationem patebit responsio infra, dist. 12. q. 2. quando quaeritur vtrum Christus potuerit carere.

Dicendum est ergo aliter ad questionem. Primo qd Deus de potentia absoluta naturam irrationalem potest assumere. Secundo qd de potentia ordinata hoc non accipit. Primum patet sic, quia si Deus non posset assumere creaturam irrationalem hoc esset vel ex defectu diuinae potentiae non potentis terminare dependentiam talis naturae, aut ex parte naturae non potentis carere propria subsistentia sui esse. Primum non potest dici propter infinitatem diuinae perfectionis, in qua est ratio subsistentiae cuiuscunq; suppositi. Nec secundum similiter, quia quaelibet creatura potest carere propria subsistentia, vt probatum est supra. Et specialiter patet hoc de creatura irrationali, quia si ea quae sunt perfectionis possint separari a creatura rationali quae est perfectior, a fortiori ratio possunt separari a creatura irrationali, quae est imperfectior, sed subsistere in se est perfectioris, vt probatum fuit supra, & tamen potest separari a creatura rationali (vt patet de humanitate assumpta) ergo potest separari a creatura irrationali, quo factio necessarii esset qd existeret in alieno supposito, sed non creato, ergo increato. Secundo patet idē sic, quia si creatura irrationalis esset inassumibilis, tunc separata anima a corpore Christi fuisset separata diuinitas ab eodem, quia corpus sine anima est natura irrationalis: consequens est falsum, ergo & antecedens. Quod consequens sit falsum patet, quia fides ponit filium dei fuisse in sepulchro in triduo mortis: hoc autē non intelligitur secundum deitatem, secundum quam est vbique, quia eodem modo patet & spūa

Debet vide
Sec. presen
ti quast. 6
in Ioan.

Debet vide
Sec. presen
ti quast. 6
in Ioan.

d. i. q. 7.
num. 80

d. i. q. 2.

spiritus sanctus fuerunt in sepulchro, ergo intelligitur secundum naturam assumptam, non secundum animam, quia secundum illam descendit ad infernum, ergo secundum corpus, quod non esset si diuinitas esset separata a corpore.

13 Ad hoc respondetur, quod hoc non est contra positionem precedentem, quia dato quod suppositum diuinum remanserit unitum cum corpore anima separata, non propter hoc potest dici quod creatura irrationalis sit assumptibilis vel assumpta, quia tale corpus non erat simpliciter creatura irrationalis, sed rationalis aliquo modo, scilicet per participationem in quantum erat naturam animam reuniri. Sed istud non valet, quia corpus Christi mortuum, aut erat corpus per aliquam formam, quae non mansit adueniente anima in reuntione, vel quae mansit simul cum anima. Si primo modo tunc tale corpus non erat reunibile anime nisi sui corruptione, hoc est, corrupta forma, per quam erat corpus, hoc autem modo quodlibet corpus communicans cum homine in materia est unibile animae: id est vel per multa media & opere naturae, vel immediate per diuinam virtutem, si ergo propter hoc dicitur corpus rationale per participationem, & per consequens unibile supposito, quia sui corruptione potest uniri animae: tunc quodlibet corpus generabile & corruptibile est unibile supposito diuino, quia est rationale in potentia, & per participationem, quod est contra eos. Item illa forma quae corrumpitur nunquam animae unitur, nec est unibilis, & tamen de nouo fuit unita verbo, ergo quum ipsa sit pure irrationalis natura pure irrationalis potest assumi. Si vero corpus Christi mortuum erat, corpus per aliquam formam quae mansit adueniente anima (sicut quidam ponunt praeter animam formam corporeitatis) adhuc sequitur quod tale corpus erat natura pure irrationalis, quia secundum naturam tale corpus non est reunibile nisi sui corruptione, & per multa media ergo secundum naturam suam non est rationale per participationem. Quod si diuina virtute sit reunibile, eodem modo posset anime uniri quodcumque corpus, in quo esset solum forma corporeitatis, puta corpus lapideum effigiatum ad modum corporis humani, vel quodcumque aliud simile: & tamen talia sunt naturae penitus irrationalis, quare &c. Patet ergo quod quantum est de potentia absolute, Deus potuit assumere creaturam irrationalem.

14 Secundum patet, scilicet quod de potentia ordinata non deicit quod assumeretur, nisi creatura rationalis & humana. Et hoc patet primo ex fine assumptionis: ex fine enim sumenda est ratio eorum quae sunt ad finem. Fines autem assumptionis fuit curatio naturae assumptae, ut patet per scripturam ubi dicitur loquitur de hac materia: & Damasc. 3. lib. quod illud quod est inassumibile est incurabile, ex quo potest sic argui, non deicit quod aliqua natura assumeretur, nisi quae curaretur, vel esset curabilis, sed creatura irrationalis non est curabilis, quia nec est susceptiua infirmitatis peccati, de cuius curatione loquimur: natura vero intellectualis & angelica, licet fuerit peccati susceptiua, peccati tamen eius fuit irremediabile, sola autem natura humana curatione indiguit, & ea suscipere potuit, ergo sola natura humana assumi debuit. Secundo patet idem ex modo curationis, quia per meritum & satisfactionem assumptis sumus curati, tunc sic, quod non est voluntarium non est meritorium: sed quicquid fieret in natura irrationali si assumeretur esset inuoluntarium, vel magis non voluntarium, quia voluntatem non habet, licet esset voluntarium voluntate diuina, sed illius non est mereri, ergo nihil tale esset meritorium ad finem nostrae redemptionis. non deicit igitur quod natura irrationalis assumeretur.

15 Ad Primum argumentum dicendum quod infima natura non est capax supremi doni, si esset donum communicatum per inhaerentiam, quia non quaecumque forma nata est recipi in quacumque materia, sed nobilior in nobis. Hinc si autem sit donum communicatum per habitudinem relationem nihil prohibet quod communicetur infimae naturae, sicut supreme, & sic est in proposito, quia natura assumpta non est in assumente per inhaerentiam, nec e converso, sed per habitudinem relationem, non quaecumque, sed dependentis ad terminum dependentiae, ut in quo existit.

16 Ad secundum dicendum quod licet natura irrationalis non sit personalis personalitate propria, est tamen

personalis in personalitate aliena, quia in aliena persona potest existere, nec aliter personatur assumptum in assumente. Dato etiam quod non posset personari personalitate aliena, posset tamen supponi in supposito alieno, quia sibi non repugnat ratio suppositi, nec propria, nec alieni, & hoc sufficeret ad assumptionem.

17 Ad tertium dicendum quod si creatura irrationalis uniretur personae diuinae, non uniretur perfectius quam natura rationalis. Quod autem ibi esset communicatio idiomatum totius naturae assumptae & partium eius cum persona assumente non esset propter perfectiorem unionem, sed quia talis natura, puta lapidis vel aeris homogenea, hoc est unius naturae in toto & in partibus, non sic autem creatura rationalis: & ideo illud quod predicaretur de toto, predicaretur etiam in partibus in natura irrationali, non autem in rationali. Nec adhuc sequitur quod quaelibet pars lapidis sit Deus, quia cum dicitur lapis est Deus, verificatur pro supposito sub hoc sensu, suppositum habens naturam lapidis est Deus: quum autem dicitur in minore, quod quaelibet pars lapidis est lapis: lapis ibi accipitur pro natura, & non pro supposito, propter quod medium variatur.

QUESTIO SECUNDA.

Vtrum filius Dei assumpserit naturam humanam quoad partes omnes simul, an ordine quodam.

Thom. 3. q. 6. ar. 5.

Secundo quaeritur, vtrum filius Dei assumpserit naturam humanam quoad totum & partes simul, an ordine quodam. Et videtur quod simul & non vnum mediante altero, quia si esset ibi aliquis ordo, hoc esset, aut quia totum assumeretur mediante partibus, vel partes mediante toto, aut vna pars mediante alia, non totum mediante partibus, quia aut hoc esset mediante partibus diuini, aut coniunctis, non mediante partibus diuini, quia partes humanae naturae non fuerit a principio diuini assumptae, nec mediante partibus coniunctis, quia partes coniunctae sunt idem quod totum, eiusdem autem ad seipsum non est medium: ergo totum non fuit assumptum mediante partibus.

1. Item nec partes mediante toto, quia secundum Damascenum, naturam quam primo verbum assumpsit, nunquam dimisit, sed constat quod natura humana, quoad totalitatem suam, dimisit in morte (alioquin non fuisset vere mortuus) ergo non primo assumpsit totam naturam, & per eam partes, sed potius e converso. Et iterum sublato medio, per quod aliqua vniuntur, auferitur vnio eorum, sed in morte Christi, vnde dictum est, ablata fuit natura humana quoad totalitatem suam, & tamen non fuit sublata vnio personae diuinae cum partibus humanae naturae: ergo totum non fuit medium vnionis respectu partium.

2. Per idem probatur quod caro non fuit assumpta mediante anima, quia sublata vnione animae ad carnem, non fuit sublata vnio personae diuinae ad eandem: ergo illa anima non fuit medium quo caro vniretur verbo: & per eandem rationem nec caro fuit medium quo anima verbo vniretur.

3. IN CONTRARIUM arguitur, quod partes assumptae sunt mediante toto, quia Damasc. dicit, 3. lib. In domino Iesu Christo non partes partium intuemur, sed quae proximae opponuntur (scilicet humanitatem & diuinitatem) humanitas autem est quoddam totum quod componitur ex anima & corpore: ergo filius Dei assumpsit partes mediante toto.

4. Sed quod assumpserit totum mediante partibus, arguitur sic, prioribus prius facta est vnio, sed partes sunt priores toto, ergo prius facta est vnio cum partibus, quam cum toto. Et hoc videtur dicere Aug. in lib. de Agone Christiano dicens quod inuisibilis & inconmutabilis veritas per spiritum animam, & per animam corpus, & sic totum hominem assumpsit.

5. Quod autem assumpserit corpus mediante anima videtur per Aug. qui dicit ad Volusianum quod ipsa magnitudo diuinae virtutis animam sibi rationalem, & per eandem corpus humanum totum hominem in melius mutando coaptauit.